Одним із найстрашніших наслідків історичного безпам'ятства народу є втрата цінностей. Колишні цінності, надбані українським народом, розвінчано і занижено, сьогоднішні реалії викликають байдужість. Це – погашений вогонь душі, люди уражені байдужістю, піддаються модному блиску, чекають, яка постать спалахне на екрані телевізора. На наших очах дощі розмивають старий храм, самотньо вмирає єдиний носій історичної пам'яті на краю села, поросло бур'янами дворище біля отчого порога.(сайт Щербанівської школи Полтавської області).

Якби ми це усвідомили хоча б років 60-70 тому, теперішні музеї наповнилися б безцінними експонатами, які відображають духовну і моральну культуру українців.

Давні мудреці говорили: «Оглядаючись в минуле – зніми капелюха, заглядаючи в майбутнє – засукай рукава».Виховувати в молоді бажання вивчати історію, знати минуле свого краю, досліджувати, знаходити, відкривати – цікава і корисна робота для учнів. Їх зацікавити дуже важко, інформації вистачає, для чого щось збирати, досліджувати, записувати? Але з якою цікавістю і подивом діти впізнають на стареньких світлинах своїх рідних та знайомих, дізнаються, як колись відпочивали люди, які свята шанували, як відбудовували зруйноване село, як дбали про благоустрій.(сайт залухія-скул).

Шкільний музей – центр краєзнавчого пошуку, одна із форм розвитку творчої самодіяльності і пошукової активності учнів у процесі збирання, дослідження, оформлення і пропаганди матеріалів з історії освіти, школи, села, які мають виховну і пізнавальну цінність. Створення музеїв було і є дуже актуальною темою, тому що ми живемо вже у XXI ст., і саме час збирати матеріали із XX ст., вони через певний період часу теж стануть надзвичайно цікавими. Дуже шкода, що в часи Радянського Союзу був обірваний зв'язок між поколіннями, не відроджувалися традиції, не зверталась увага на історичне минуле окремої нації. Можна було б за такий великий період зібрати багатющий народознавчий матеріал, освітню, історичну та культурну спадщину нашого народу.

Створення музею неможливе без ініціативи, активної пошуково – дослідницької діяльності серед учнів. Шкільні музеї працюють на громадських засадах, його експонати широко використовують вчителі та учні, оволодівають методами пошукової роботи.

У недалекому 1997 році зародилася ідея створення ще не музею, а альбому про історію села Лобачівка. Його ініціатором була тоді вихователь групи продовженого дня Леоніда Петрівна Чучман, дружина відомого вже у ті роки краєзнавця Леоніда Петровича Чучмана. Щоб зацікавити учнів на ГПД, вона подала ідею: шукати і

збирати матеріали у старожилів села. Учні зацікавились ідеєю вчителя, і пошук перших матеріалів став початком створення музею історії села Лобачівка.

Від старожилів села, випускників, учні отримали перші експонати: зошити з польської школи, світлини. До речі, у 50 р.р. XX ст. тодішній учитель фізики Павло Михайлович Козловський мав єдиний на все село фотоапарат, це було великою можливістю зафіксувати цікаві моменти тепер уже дуже далеких років. Вчителі, які працювали у школі, не тільки випускники, а й ті, які починали свою педагогічну стежину у далеких 50 р.р. XX ст., це Вілюк М.В., Харкевич І.Н., Шелест М.Д., Бойко Л.Г., а також діти із вчительських династій подарували багато світлин, вирізок з газет про нашу школу. Всі зібрані матеріали учні разом із вчителем оформили в альбом, який згодом став першим експонатом і початком великої кропіткої роботи із створення музею історії школи.

І в цей же час уже відомий краєзнавець, випускник нашої школи Леонід Петрович Чучман вже виношував ідею створення музею у школі с. Лобачівка. Працюючи директором школи у сусідньому селі Зелене, непосидючий, творчий, енергійний директор часто їздив у відрядження, на семінари, конференції. Навіть перебуваючи на санаторно-курортному лікуванні, невгамовний Леонід Петрович відвідував школи у тих місцях. Завжди знаходив щось цінне для своєї роботи, школи, і ,звичайно, краєзнавства, яке стало захопленням на все його насичене, але таке коротке життя.

Поставивши перед собою таку світлу мету – створити музей, Леонід Петрович знаходить підтримку у тодішнього теж доволі завзятого до нових починань директора Лобачівської школи Галини Василівни Бондисєвої.

Вчителі, учні школи залучені до цієї справи, шукають все нові і нові матеріали до музею. А Леонід Петрович працює в архівах, йому важливо, наскільки потрібною є інформація, достовірність зібраних матеріалів. У селі, хто тільки міг знати і пам’ятати про освіту, збирали теж і вишукували старі експонати, згадували, записували.
Всі матеріали лягали на пошуковий стіл захопленого краєзнавця, до речі, за фахом вчителя математики. Ретельно відбирав потрібну інформацію, оформляв буклети, стенди, альбоми. Надзвичайно Леонід Петрович любив читати, мав велику домашню бібліотеку, тому стенди вирішив оформити у вигляді розгорнутої книги.

Музей відкрив свої двері 1 вересня 2003 року. Займає 1 кімнату в приміщенні школи, кімната досить невелика. На відкриття музею зібралося багато жителів села і навколишніх сіл, учні школи. Приїхали відомі особистості Василь Слапчук, Петро Бо - ярчук. Оформлено такі стенди: «Перші піввіку», «Післявоєнна освіта», «Розправляє школа крила», «Школа дивиться в майбутнє», «Наші люди є повсюди», «Освітяни –

учні», «У них цікава професія», «Закінчили школу з Золотою медаллю», «Закінчили школу зі Срібною медаллю», «Керівники школи», «Герб і гімн школи».

Зібрані і оформлені Л.П. Чучманом нариси про кожне село Горохівщини, герби, історії походження, вірші зібрані у збірку «Леонід Чучман: педагог, краєзнавець, поет», яка вийшла друком у видавництві «Надстир'я».

У музеї зберігаються літописи кожного класу, кожен випуск оформляє папку або буклет, подарунки випускників і людей, які побували у нашому музеї: книги Петра Боярчука, Василя Слапчука, Леоніда Кулинка, Козловських, булави та інше.

Щорічно учні школи беруть участь в історико – краєзнавчій експедиції «Історія міст і сіл Волині», оформлені матеріали збережено в музеї.

Наш шкільний музей ми можемо назвати справді народним музеєм, який проводить велику і багатогранну роботу: вивчати не тільки історію школи, а й цілого села, збирали і продовжуємо збирати матеріали про видатних випускників школи, які стали відомими на всю Україну, назву їх дещо пізніше.

Зв'язок зі школою наші випускники підтримують і до сьогодні – на свято зустрічі з випускниками зал переповнений вщерть, незважаючи на погодні умови і дату проведення.

Учасники семінарів , які проходять у школі, завжди відвідують шкільний музей.
У 2006 році школа взяла участь у конкурсі «100 кращих шкіл України» і стала його лауреатом у номінації «Школа – соціокультурний центр села».

На сьогодні школа стала для жителів села центром проведення родинних свят, семінарів, конкурсів, оглядів.
Важливою подією для всього села стало свято до 350 – річчя його першої згадки у 2001 році , ініційоване знову ж таки Леонідом Петровичем Чучманом.

Зупинюсь на видатних особистостях, відомих не тільки в області, а й в Україні випускниках Лобачівської школи. 2 випускники – лауреати Шевченківської премії: народний артист України Петро Панчук , письменник Василь Слапчук.

До речі, Петро Панчук створив у нашому селі аматорський театр, в якому грають ролі вчителі, учні, працівники культури. У березні 2016 року театральний колектив брав участь у зйомках програми «Надвечір'я. Долі» на Першому національному.

Василь Рижук – відомий волинський скульптор, автор монументу воїнам – афганцям у нашому селі Лобачівка.

Леонтій Філозоф – кандидат фізико – математичних наук, викладач кафедри математичного аналізу СНУ ім. Лесі Українки.

Юрій Харкевич – декан факультету фізики, математики, інформаційних систем СНУ ім. Лесі Українки, кандидат математичних наук, професор.

Галина Харкевич – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов факультету міжнародних відносин СНУ ім. Лесі Українки.

Музей – відкритий лист із минулого в майбутнє. Музей історії школи – осередок освіти, осередок виховання національної свідомості, патріотизму, любові до рідного краю, забезпечення єдності поколінь і призначений для збереження і вивчення матеріальної і духовної культури.

Краєзнавча робота, вивчення історії рідного краю не тільки захоплююча справа, невичерпне джерело збагачення знань учнів, а й важливий засіб виховання патріотизму і моральних якостей, які повинні визначати духовний світ людини.

Час швидкоплинний, і з кожним днем ми все далі віддаляємося від того дня, коли вперше переступили поріг школи. Час стирає в пам'яті певні події, але якщо їх покласти або зафіксувати у фото, тоді вони залишаються надовго. Кожна річ у музеї несе смислове і виховне навантаження. Музей – це історія, це шлях і у майбутнє.

Будуть змінюватися часи, школа вирішуватиме нові завдання, проте актуальною є і буде одна проблема – виховання громадянина України, патріота, який знає і пам'ятає свій рід, материнську мову, цінує минуле і буде , надіємось, гідно творити майбутнє нашої страждальної України.